

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel, 21.4.2009
KOM(2009) 199 lõplik

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse Rumeeniale vastastikust abi

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse Rumeeniale ühenduse keskmise tähtajaga rahalist abi

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse Rumeeniale vastastikust abi

ning

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse Rumeeniale ühenduse keskmise tähtajaga rahalist abi

SELETUSKIRI

1. SISSEJUHATUS

Viimastel aastatel on Rumeenias olnud väga suur majanduskasv, alates 2002. aastast on kasv olnud keskmiselt 6,5 % ja 2008. aastal oli see isegi 7,1 %. Majanduskasvu on peamiselt toetanud sisenõudlus (tarbimine ja investeringud), mida soodustasid välisrahastamisel põhinev finantsvahenduse suur kasv ja suur palgakasv. Välislaenude suur osakaal on tinginud välisvõla kiire kasvu (53 % SKPst 2008. aasta lõpus) ning laiaulatuslik laenamine välisvaluutas on muutnud majapidamiste ja ettevõtjate bilansi tundlikuks vahetuskursi järskude muutuste suhtes. Sisenõudluse survet on veelgi tugevdanud protsükliline eelarvepoliitika, kusjuures valitsemissektori netolaenuvõtmine tõusis 1,2 %-lt SKPst 2005. aastal 5,4 %-le SKPst 2008. aastal, hoolimata järjestikustest nõukogu arvamustest ja komisjoni 2008. aasta juunis antud poliitilisest nõuandest tugevdada eelarvet ja tõhustada eelarve haldamist.

Majanduskasvu ülemaailmne aeglustumine ja suurenenud riskikartlikkus sisemise haavatavuse suhtes on tinginud Rumeeniasse tulevate kapitalivoogude märkimisväärse vähenemise. Surve vahetuskursile on suurenenud, mistõttu vääringu väärtus on alates 2007. aasta augustist vähenenud kokku üle 30 %. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga vähenes sisenõudlus 2008. aasta neljandas kvartalis üle 4 %, mis oli peamiselt tingitud eratarbimise vähenemisest, kusjuures kasvunäitajad olid esimeses kolmes kvartalis kahekohalised. Peale selle on välist konkurentsivõimet ja tootlikkust vähendanud struktuurireformide aeglane elluviimine pärast ELiga ühinemist. Valitsusel on ka suuri probleeme võlakirjaturul, kus peaaegu täielikult lühikeste tähtaegade tõttu on keskmine tootlus suurenenud ligikaudu 300 baaspunkti aasta tagusega võrreldes.

Seetõttu taotlesid Rumeenia ametiasutused¹ EÜ-lt 6. märtsil 2009 maksebilansitoetust, nad esitasid ka samasuguse palve Rahvusvahelise Valuutafondile ja Maailmapangale. Majanduskriis ei ole praegu raske, kuid ametiasutused leiavad, et rahalise välisabi taotlemine praegusel hetkel on põhjendatav Rumeenia välisvaluutareservide suurendamise vajadusega, lähtudes stsenaariumist, mille kohaselt kahel järgmisel aastal muutub välisrahastamise saamine avaliku ja erasektori jaoks oluliselt raskemaks. Samuti aitab programm suurendada usaldust sellesse, et Rumeenia suudab täita oma väliskohustused.

Komisjon teatas 9. märtsil koos eesistujariigiga, et EL on koos Rahvusvahelise Valuutafondiga valmis pakkuma kooskõlastatud rahastamispaketti, et toetada Rumeenia maksebilansi jätkusuutlikkust. Samas rõhutati, et rahaline abi sõltub Rumeenia ametiasutuste kindlast kohustusest rakendada toetavat poliitilist programmi.

Pärast nõupidamist komisjoni ja Rahvusvahelise Valuutafondiga saadavad Rumeenia ametiasutused komisjonile ja Rahvusvahelise Valuutafondile eellepingu, milles nad toovad esile oma majanduse kohandamise programmi põhielemendid. Nõukogu poolt Rumeeniale antava finantsabi eeltingimus on kõnealuse eellepingu saamine. Majanduse kohandamise programmi peamine eesmärk on pehmedada erakapitali sisevoolu järsku vähenemist, rakendades samal ajal poliitilisi meetmeid välise ja eelarve tasakaalustamatuse vähendamiseks ning finantssektori tugevdamiseks. Seda programmi arvestades võtsid Rumeenia üheksa suurima välisomanduses oleva panga emattevõtjad koos kohustuseks säilitada oma üldine tegevus Rumeenias ja tagada vajadusel täiendava kapitali olemasolu.

2. MAKROMAJANDUSLIK ARENG JA VÄLJAVAADE

SKP kasvas kiiresti mitme aasta jooksul, alates 2002. aastast oli see aastate lõikes 6,5 %, enne kui kasv aeglustus järsku 2008. aasta neljandas kvartalis 2,9 %-le. See oli peamiselt tingitud sellest, et võrreldes eelmise aasta sama perioodiga vähenes eratarbimine ligikaudu 4 % ning samal ajal praktiliselt peatati pangalaenude andmine. Kapitali kogumahutus põhivarasse vähenes võrreldes eelmise aasta sama perioodiga üle 30 % tasemelt esimeses kvartalis veidi alla 3 %-le neljandas kvartalis. Pakkumise poolel oli majanduskasvu aeglustumine tingitud tööstussektori kahanemisest ligikaudu 8 % võrreldes 5,5 %-lise kasvuga 2008. aasta esimeses kvartalis. Mahud vähenesid järsult ka ehitus- ja teenindussektoris.

Sisenõudluse järsk langus neljandas kvartalis tingis ka impordikasvu aeglustumise, kusjuures võrreldes eelmise aasta sama perioodiga muutusid kasvunäitajad aasta lõpus negatiivseks (-18 % võrreldes eelmise aasta sama perioodiga) ning 2009. aasta jaanuaris aeglustus kasv veelgi (-28% võrreldes eelmise aasta sama perioodiga, arvestatuna Rumeenia leudes). Ekspordinäitajad halvenesid samuti märkimisväärselt (-8 % 2008. aasta detsembris võrreldes eelmise aasta sama perioodiga ja -13 % 2009. aasta jaanuaris). Üldiselt vähenes jooksevkonto puudujääk veidi 2008. aastal, kuid see oli endiselt suur: 12,3 % SKPst võrreldes 13,5 %ga SKPst 2007. aastal. Rahastamise seisukohast katsid välismaised otseinvesteeringud 2008. aastal ligikaudu 54 % jooksevkonto puudujäägist. Ülejäänud osa rahastati peamiselt (suures osas erasektori) välisvõla abil, mis suurenes 2008. aasta lõpus ligikaudu 53 %-le SKPst.

¹ Kooskõlas 29. septembril 2008 majandus- ja rahanduskomitees vastuvõetud dokumendiga „Terms of Reference on non-Community loans to EU Member States” saatis rahandusminister Gheorghe Pogea kirja volinik Joaquín Almunia. Majandus- ja rahanduskomitee liige Stefan Nanu saatis samasuguse kirja majandus- ja rahanduskomitee sekretärile Odile Renaud Bassole ning komisjoni esindajale majandus- ja rahanduskomitees Marco Butile.

- Kiire majanduskasvu ajal tekitas tööjõupuudus, mis oli tingitud suurest väljarändest ja väheste oskustega tööjõu üsna suurest osakaalust, palga-hinna spiraali koos tootlikkuse kasvust kiirema palgakasvuga. Palgakasv oli väga kiire 2008. aasta kahes esimeses kvartalis (nominaalpalk kasvas ligikaudu 25 % võrreldes eelmise aasta sama perioodiga), kuid see on aeglustunud ja 2009. aasta jaanuaris oli kasv 13 % võrreldes eelmise aasta sama perioodiga. Kaupade ja toiduainete hindade vähenemisest hoolimata suurenes tarbijahinnaindeksi inflatsioon uuesti 2008. aasta detsembris 6,3 %-lt 6,9 %-le 2009. aasta veebruaris, samal ajal kui tegelik nominaalne vahetuskurss odavnes 8 %.

Arvestades majandustegevuse järsku aeglustumist 2008. aasta neljandas kvartalis ja seda, et maailmamajanduse väljavaated halvenevad tõenäoliselt veelgi, prognoositakse, et SKP kasv muutub 2009. aastal negatiivseks ja on ligikaudu -4 %, mis on tingitud tarbimise ja investeringute vähenemisest, mida tasakaalustab osaliselt maksebilansi puudujäägi korrigeerimine.

3. RIIGI RAHANDUS

Rumeenia eelarvepoliitika oli nõudluse kiire kasvu ajal 2005.–2008. aastal protsükliline ja valitsemissektori eelarve puudujääk suurenes 1,2 %-lt SKPst 2005. aastal 5,4 %-le SKPst 2008. aastal, samal ajal kui SKT keskmine reaalkasv oli 6,5 %, hoolimata järjestikustest nõuannetest, mis on esitatud Rumeenia lähenemisprogrammi käsitlevas nõukogu 2008. aasta veebruari arvamuses, ja komisjoni 2008. aasta poliitilisest nõuandest. See oli suures osas üldiselt tingitud eelarve halvast kavandamisest ja täitmisest. Ootamatut tulu kasutati tavaliselt eelarve korrigeerimiseks aasta jooksul ja halbadeks aegadeks ei jäetud manööverdamisruumi. Avaliku halduse nõrkus tingis ka kapitalikulude kavade korduva alatäitmise ja osa investeringuteks ette nähtud vahendeid kanti üle jooksvateks kuludeks, nt palkadeks ja sotsiaaltoetusteks. Avaliku sektori palgatõus soodustas erasektori palgatõusu, kusjuures palgatase oli avalikus sektoris kõrgem. Aastatel 2005–2008 kahekordistusid avaliku sektori nominaalsed palgakulud. Lisaks kuhjuvad suured kulutused aasta viimastele nädalatele, mis mõjutab oluliselt eelarve usaldusväärsust ja prognoositavust. Komisjoni 2008. aasta juunis antud poliitilisest nõust hoolimata ei ole tehtud edusamme siduva keskpika perioodi eelarveraamistiku rakendamisel.

Eelarve, mille uus valitsus esitas 2009. aastal ja mille Rumeenia parlament kiitis heaks veebruari lõpus, sisaldab mitmeid meetmeid, et vähendada 2008. aasta puudujääki 5,4 %-lt SKPst 2,0 %-le SKPst 2009. aastal, kusjuures prognoositav SKP reaalkasv on 2,5 %. Meetmed hõlmavad töötajate värbamise peatamist ja mitmete boonuste vähendamist avalikus sektoris, kaupade soetamiseks ja teenuste saamiseks tehtavate kulutuste vähendamist, avaliku sektori palgatõusu piiramist ning pensionide sidumist pigem inflatsiooni kui palkade arenguga. Samas kavatakse valitsus avaliku sektori investeringuid märkimisväärset suurendada. Eelarve vastuvõtmise aja oli siiski juba selge, et eesmärgiks seatud puudujäägi vähendamine ei ole realistlik, eriti arvestades selle aluseks olevat liiga optimistlikku makromajanduslikku stsenaariumi ja eelarveprognoose. Kuna puudub kulupoliitika põhjalik reform, võib olla kulusid hõlmavate meetmete rakendamine ohus.

4. FINANTSTURUD

Rumeenia finantssüsteemis domineerib pangandussektor, mis on viimasel paaril aastal väga kiiresti arenenud. Rumeenia pangandussektori netovara oli 2008. aasta lõpus kokku ligikaudu 315 miljardit Rumeenia leud (62 % SKPst). Pangad on suures osas välisomanduses. 2008. aasta detsembris kontrollisid väliskapitali enamusosalusega krediidasutused (sh välispankade filiaalid) ligikaudu 88 % kõigi Rumeenias tegutsevate krediidasutuste kogu netovarast. Austria, Kreeka, Prantsusmaa ja Itaalia pangad on Rumeenias kõige rohkem esindatud.

Viimasel paaril aastal soodustas Rumeenia pangandussektor laenude kiiret kasvumist, kusjuures laenude ja hoiuste suhe suurenes 2008. aastal 122 %-le. Kuigi laenukasvu lähtetase oli madal, muutsid peamiselt välisvaluutas nomineeritud laenud (moodustasid 2009. aasta jaanuaris ligikaudu 59 % kõigist erasektorile antud kodumaistest laenudest) Rumeenia pangandussektori väga sõltuvaks välisrahastamisest. Laenutehingud vähenesid 2008. aasta teisel poolel märkimisväärselt, aastane laenukasv vähenes üle 60 %-lt 2008. aasta juunis 36,5 %-le 2008. aasta detsembris.

Kuigi praegu on pangandussektor üsna tugev ja hästi kapitaliseeritud (kapitali adekvaatsuse määr oli 2008. aasta lõpus 12,3 %), võib Rumeenia finantsstabiilsus surve alla sattuda. Halvenev makromajanduslik väljavaade osutab sellele, et problemaatiliste laenude osakaal suureneb lähikuudel tõenäoliselt kiiresti. Peale selle sõltub Rumeenia erasektor väga palju välisvaluutas nomineeritud laenudest, leu täiendav odavnemine mõjutaks oluliselt majapidamiste ja ettevõtjate finantsolukorda.

5. MAKSEBILANSS JA VÄLISRAHASTAMISE VAJADUS

Rumeenia viimaste aastate majandusbuumi iseloomustas suur väline tasakaalustamatus ja suundumus, et kuhjunud väliskohustusi ei suudeta täita. Jooksevkonto puudujääk suurenes 5,8 %-lt SKPst 2004. aastal 13,5 %-le SKPst 2007. aastal ja 2008. aastal oli see üle 12 % SKPst. Sellest tulenevalt oli netovälisvõlg 2008. aasta lõpus 55 % SKPst.

Rumeenia finantsturud on olnud pideva surve all alates 2008. aasta oktoobri algusest. Välise rahastamise vähendamine, Rumeenia majanduse nõrgad põhialused ja riigi madal reiting mõjutavad oluliselt vääringut, pankadevahelist turgu ning aktsia- ja võlakirjaturgu. Prognoositakse, et välisrahastamine on mõnda aega jätkuvalt olulise surve all, kuna pidevat, kuid vähenevat jooksevkonto puudujääki koos vajadusega pikendada märkimisväärsed lühiajalised ja pikaajalised välisvaluutas nomineeritud laene ei ole tõenäoliselt võimalik täielikult tasakaalustada otseste välisinvesteeringute ning muude finants- ja kapitalikonto voogudega 2009.–2011. aastal.

Eespool toodud arvestades on komisjon arvamusel, et Rumeenia maksebilanss on tõsisel ohul. Seega soovib komisjon nõukogul vastu võtta vastastikuse abi andmise otsus. Hinnanguliselt on kuni 2011. aasta esimese kvartalini Rumeenias vaja rahalisi vahendeid kokku 20 miljardit eurot. Selle summa puhul on võetud arvesse prognoositavat jooksevkonto puudujääki, saabuvate laenutähtaegade ainult osalist pikendamist, kapitali mõningast väljavoolu ja usaldusväärse tasemega ametliku välisvaluutareservi loomist. Eeldatakse, et vastastikuse abi andmise korral pikendavad välispankad oma tegevust Rumeenias 100 % ulatuses, mis on kooskõlas peamiste välispankade kohustusega jätkata tegevust Rumeenias (nagu nad kinnitasid 26. märtsi 2009. aasta ühisavalduses), samal ajal prognoositakse, et ettevõtjate välisvõlgu ematettevõtjatele ja Rumeenia pankade välisvõlgu pikendatakse 50 % ulatuses 2009. aastal. Eeldatakse, et 2010. ja 2011. aastal pikendatakse kõikide väliskohustuste saabuvaid tähtaegu 100 % ulatuses kooskõlas finantsturu prognoositava stabiliseerumise ja Rumeenia peamiste eksporditurgude elavnemisega. Peale eesmärgiks seatud piisavalt suure välisvaluutareservi (üle 100 % lühiajalistest välisvõlgadest järelejäänud tähtajaga) on kapitali muid väljavooget, nt mitteresidentide hoiuste väljavool, kaubanduskrediidi vähenemine ja portfelliinvesteeringute väljavool, käsitlevad prognoosid konservatiivsed, et arvutused sisaldaksid täiendavat manööverdamisruumi. Prognooside aluseks on eeldus, et SKP kasv on 2009. aastal -4 % ja 2010. aastal ligikaudu 0 %. Jooksevkonto prognoositav puudujääk on 2009. aastal 7,5 % SKPst ja 2010. aastal 6,5 % SKPst.

6. ELI ABI MAKSEBILANSI TOETAMISEKS RAHVUSVAHELISTE JÕPINGUTUSTE RAAMES

Rumeenia maksebilansi rasket olukorda silmas pidades ja tingimusel, et Rumeenia ametiasutused võtavad kohustuse rakendada laiaulatuslikku eelarve-, finants- ja struktuuripoliitikat hõlmavat kohandamise kava, soovib komisjon pärast 17. märtsi 2009. aasta nõupidamisi majandus- ja rahanduskomiteega nõukogul anda asutamislepingu artikliga 119 ettenähtud vastastikust abi.

Peale selle soovib komisjon pärast konsulteerimist majandus- ja rahanduskomiteega, et pärast seda, kui nõukogu on komisjoni soovitusel vastu võtnud eespool osutatud otsuse vastastikuse abi andmise kohta Rumeeniale, võtaks nõukogu vastu otsuse keskmise tähtjaga kuni 5 miljardi euro suuruse rahalise abi andmise kohta Rumeeniale ELi liikmesriikide toetamise süsteemi alusel (mis on ette nähtud nõukogu 18. veebruari 2002. aasta otsusega (EÜ) nr 332/2002) eesmärgiga aidata Rumeenial parandada oma maksebilansi jätkusuutlikkust.

Tundub, et Rumeeniale on kohane anda keskmise tähtjaga rahalist abi liikmesriikide maksebilansi toetamise süsteemi alusel (arvestades määrust nr 332/2002) praeguses olukorras, kus kapitalisissevool on vähenenud ning eelarve ja väline tasakaalustamatus on suur. Kohene eesmärk on hõlbustada maksebilansi puudujäägi nõuetekohast kohandamist ja aidata seega vähendada vahetuskursile avaldatavat liigset survet, mis võiks vastasel juhul mõjutada oluliselt ettevõtjate ja majapidamiste finantsolukorda, millega kaasneks järsk majanduslangus ja olukorra pingestumine pangandussektoris.

Hinnanguliselt on kuni 2011. aasta esimese kvartalini Rumeenias vaja rahalisi vahendeid kokku 20 miljardit eurot. ELi abi Rumeeniale antakse koos Rahvusvahelise Valuutafondi 11,40 miljardi SDRi suuruse valmisolekulaenuga (ligikaudu 12,95 miljardit eurot, mis on 1085 % Rumeenia kvoodist). Täiendavat mitmepoolset 2 miljardi euro suurust toetust antakse järgmiselt: lisaks tavapärasele laenutehingutele eraldab Maailmapank 1 miljard eurot ja Euroopa Investeerimispank ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank eraldavad täiendavalt 1 miljard eurot.

Rumeenias asutatud üheksa suurima välisomanduses oleva panga ematettevõtjad võtsid 26. märtsil 2009 kooskõlastatult kohustuseks säilitada oma üldine tegevus Rumeenias programmiperioodi vältel ja nad nõustusid toetama oma Rumeenia tütarettevõtjaid, et säilitada nende praegune hea finantsolukord ajal, mil turg on ebastabiilne ja majanduskasv on aeglustunud. Seda kohustust kinnitatakse vastavuskirjadega, mille peamised pangad saadavad eraldi Rumeenia Pangale, kes hoolikalt jälgib kohustuste täitmist koos päritolumaa järelevalveasutustega. ELi finantsabi andmisega toetatakse Rumeenia ametiasutuste tõsisemaid püüdeid rakendada ulatuslikku majandusprogrammi. See programm lepiti Rumeenia ametiasutustega kokku.

Komisjon koostöös majandus- ja rahanduskomiteega kontrollib kohapeal käies ja ametiasutuste esitatud aruannete abil korrapäraselt, et abiga seotud majanduspoliitilised tingimused oleksid täidetud. Programmi rakendamise ajal annab komisjon täiendavalt poliitilist nõu ja pakub tehnilist abi konkreetsetes valdkondades. Kõnealuse programmi põhielemendid on järgmised.

a. Eelarve tugevdamine

Valitsusel on kohustus teha täiendavaid jõupingutusi ja kohandada eelarvet 1,1 % SKPst lisaks 2009. aasta veebruaris vastuvõetud 2009. aasta eelarves sisalduvatele meetmetele, mis moodustavad 3 % SKPst. Lähtudes läbivaadatud prognoosist, mille kohaselt SKP väheneb 2009. aastal 4 %, ja täiendavatest eelarvemeetmetest, on ametiasutused seadnud valitsemissektori eelarve puudujäägi eesmärgiks 5,1 % SKPst, mis osutab märkimisväärsele struktuursele kohandamisele võrreldes 2008.

aasta eelarvetulemustega. Rumeenia parlament kiidab 2009. aasta teises kvartalis heaks 2009. aasta paranduseelarve, mis põhineb ajakohastatud majandusväljavaadatel ja täiendavatel meetmetel.

Eelarve tugevdamisel keskendutakse kulude poolele. Valitsemissektori esmaseid kulutusi vähendatakse täiendavalt 0,85 protsendipunkti SKPst võrreldes 2009. aasta eelarvega. See saavutatakse nii, et i) kärbitakse avaliku sektori palgakulusid (ligikaudu 4–4,5 % võrreldes 2008. aasta tasemega), milleks loobutakse 2009. aastaks avalikus sektoris kavandatud palgatõusust (kokku 5 %) või vähendatakse vastavalt veelgi töötajate arvu ja avaliku sektori tööhõivet, sh asendatakse üksnes üks seitsmest lahkuvast töötajast; ii) vähendatakse täiendavalt kaupade soetamiseks ja teenuste saamiseks ning riigiosalusega äriühingute toetamiseks tehtavaid kulutusi; iii) vähendatakse mõningal määral kapitalikulutusi sellistele artiklitele nagu sõidukid ja kontoriseadmed ning kehtestatakse realistlik ajagraafik ELi toetatavatele investeerimisprojektidele. Sellest hoolimata prognoositakse avaliku sektori investeringute olulist suurenemist 2009. aastal võrreldes 2008. aastaga (2009. aastal ligikaudu 6,5 % SKPst võrreldes 5,75 %ga SKPst 2008. aastal). Eeldatakse, et tulude poolele laekub täiendavalt 0,25 % SKPst tänu meetmetele, mille eesmärk on kõrvaldada teatavad maksuvähendused ja -soodustused (eriti seoses ametiautodega ja kulumi arvestamisega ümberhinnatud varalt). Valitsus on võtnud kohustuse jätkata eelarve kulupõhist tugevdamist ning 2010. aastaks puudujääki veelgi vähendada 4,1 %-le SKPst ja 2011. aastaks alla 3 % tasemele SKPst.

Programmi elluviimise ajal annab komisjon Rumeenia ametiasutustele pidevalt suuniseid ja nõu, et tagada puudujäägi jätkusuutlik korrigeerimine.

b. Eelarve haldamise reform

Selleks et eelarvepuudujäägi vähendamine oleks jätkusuutlik, võetakse meetmeid eelarvestrateegia ja -menetluse tõhustamiseks. Põhielement on eelarvepoliitilist vastutust käsitlev õigusakt, millega muu hulgas on ette nähtud menetlus eelarve mitmeaastase kavandamise parandamiseks ja aasta jooksul eelarve muutmise piirangud ning eelarveeskirjad eesmärgiga parandada eelarve täitmist ning saavutada stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete täielik järgimine. Selle õigusaktiga on ka ette nähtud, et luuakse eelarvenõukogu, kes viib läbi sõltumatuid ekspertkontrolle.

Selleks et eelarve oleks prognoositavam ja läbipaistvam, struktureeritakse ümber avaliku sektori hüvitiste süsteem, sealhulgas ühtlustatakse ja lihtsustatakse palgaskaalat ja reformitakse boonuste süsteemi. Selle eesmärk on lahendada avaliku sektori hüvitiste süsteemi suured probleemid: boonused moodustavad liiga suure osa koguhüvitistest, puudub ühtlustatud palgaskaala ja on palju õigusakte, millega reguleeritakse palku hüvitiste süsteemi erinevates osades.

Selleks et parandada riigi rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust, reformitakse pensionisüsteemi põhiparameetreid. Muudatused hõlmavad liikumist selles suunas, et riigipensionid indekseeritakse tarbijahindadega ja piiratakse pensionide suvakohase suurendamise ulatust ning järk-järgult tõstetakse pensioniiga praegu kavandatud veelgi kõrgemale (eriti naiste puhul), võttes arvesse eluea arengut. Lisaks saavad praegu pensionimaksetega mitte hõlmatud avaliku sektori töötajad järk-järgult võimaluse selliseid makseid teha. Programmiga on ette nähtud teise pensionisamba rakendamise jätkamine koos maksete korrapärase suurendamisega, nagu algselt kavandati.

c. Rahandus- ja finantssektori poliitika

Rahapoliitika peaks olema jätkuvalt suunatud hinnastabiilsuse hoidmisele ja Rumeenia Panga poolt eesmärgiks seatud inflatsioonitaseme (praegu 3,5 %±1

protsent 2009. aasta lõpus) saavutamisele. Rumeenia Pank viib erinevatest stsenaariumidest lähtuvalt üksikute pankade bilansi ja laenuportfellide peal läbi stressitestid, järgides hindamist käsitlevaid ELi suuniseid, mida kasutatakse, et hinnata omavahendite võimalikku vajalikku suurendamist, et maksevõime suhtarv jääks üle 10 % kogu programmiperioodi vältel. Pärast stressitestide läbiviimist nõutakse, et emapangad tagaksid 2009. aasta septembri lõpuks kooskõlas kohustusega nõuetekohaselt toetada oma tütaretevõtjaid (nagu on kinnitatud 26. märtsi 2009. aasta ühisavalduses) piisavad vahendid, et katta stressitestides osutatud võimalikud puudujäägid.

Lisaks on programmiga ette nähtud pangandust ja likvideerimist käsitlevate õigusaktide muutmine, et pangakriiside korral oleks võimalik õigeaegselt ja tõhusalt reageerida. Muudatuste põhieesmärk on suurendada erihalduses olevate pankade haldurite pädevust. Peale pangaga seotud probleemide lahendamise on muid meetmed, mille eesmärk on suurendada Rumeenia Panga pädevust ja mis võimaldaksid nõuda, et olulised aktsionärid suurendaksid oma aktisakapitali ja toetaksid panka rahaliselt ning keelaksid või piiraksid kasumi jaotamist. Finantsjärelevalvet tõhustatakse kooskõlas ELi asjaomaste õigusaktidega. Lisaks kehtestatakse üksikasjalikumad aruandlusnõuded likviidsuse suhtes ja sobival ajal tuleks minimaalset sätestatud kapitali adekvaatsuse määra suurendada 8 %-lt 10 %-le. Peale selle muudetakse hoiuste tagamise süsteemi käivitamist, et lihtsustada ja kiirendada väljamaksete tegemist. Muudetud õigusaktide kohaselt käivitatakse hoiuste tagamise süsteem Rumeenia Panga otsusel 21 päeva jooksul. Selleks et tagada piisav likviidsus, on Rumeenia Pank võtnud kohustuseks laiendada tagatisena kasutatavate varade hulka.

d. Struktuurireformid

Majandusprogramm hõlmab ka struktuurireformi käsitlevaid meetmeid kooskõlas poliitiliste valdkondadega, mis on esitatud Lissaboni strateegia raames nõukogu poolt antud riigipõhistes soovitusetes. Reformid hõlmavad poliitikasuundi, mille eesmärk on tõhustada avalikku haldust, parandada riiklike kulutuste kvaliteeti, tagada ELi vahendite usaldusväärne kasutamine ja nende kiirem rakendamine, parandada ettevõtluskeskkonda ning vähendada mitteametlikku töötamist. Komisjon aitab struktuurifondide abil suurendada ka kohalikku suutlikkust, kusjuures konkreetne osa fondist on eraldatud tehniliseks abiks.

Kõnealune programm kajastub majanduspoliitilistes tingimustes, mis on esitatud komisjoni soovitusel nõukogu otsuse kohta. Asjaolu et ELi laenu välja maksmine sõltub üksikasjalike majanduspoliitiliste tingimuste täitmisest, sätestatakse Rumeenia ametiasutustega sõlmitavas vastastikuse mõistmise memorandumis. Programm peaks ka täielikult kajastuma Rumeenia lähenemisprogrammi ajakohastatud versioonis.

Kavandatav otsus aeguks kolm aastat pärast jõustumist. Vajaliku paindlikkuse tagamiseks praeguses turuolukorras tehakse ettepanek võimaldada laenu rahastava laenuoperatsiooni puhul kasutada intressimäära vahetustehinguid. Selleks et kaitsta ELi eelarvet, peab potentsiaalse vahetustehingu osapoolte krediitkvaliteet olema väga kõrge.

Kooskõlas komisjoni 8. aprilli 2009. aasta ettepanekuga nõukogu määruse kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem, võivad komisjon, sealhulgas Euroopa

Pettustevastane Amet, ning Euroopa Kontrollikoda saata oma ametnikke või nõuetekohaselt volitatud esindajaid tegema tehnilisi kontrole või finantsauditeid, mida nad peavad vajalikuks seoses kõnealuse abi haldamisega. Uuritakse võimalikke ja konkreetseid pettuse- ja korrupsioonijuhtumeid või muud ebaseaduslikku tegevust ELi maksebilansiabi haldamisel, mis on vastuolus ELi finantshuvidega, ja sellised juhtumid lahendatakse nõuetekohaselt. Kõikidest sellistest juhtumitest ja meetmetest, mis liikmesriikide pädevad ametiasutused on seoses sellega võtnud, teatatakse komisjonile viivitamata. Vastastikuse mõistmise memorandumisse ja laenulepingusse juba lisatakse uued tehnilised sätted, mis sisalduvad komisjoni ettepanekus nõukogu määruse kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 332/2002.

Peale programmi majanduspoliitiliste tingimuste jälgib komisjon ka jätkuvalt edusamme, mida tehakse kohtusüsteemi reformimisel ja korrupsioonivastase võitluse alase koostöö- ja kontrollimehhanismi raames. Kõnealuse mehhanismi kestus ei sõltu abiprogrammi kestusest. 2009. aasta veebruari vahearuandes järeldati, et Rumeenia ametiasutused peaksid tegema uuesti edusamme kohtureformide ning korrupsioonivastase võitluse valdkonnas, et heastada viimastel kuudel toimunud teatavat tagasiminekut. See tähendab eelkõige õigussüsteemi uuendamiseks vajalike õigusaktide vastuvõtmist ja samuti peab Rumeenia kõrgemal tasemel esinevat korrupsiooni käsitlevate juhtumite kiirema käsitlemise kaudu tõestama, et õigussüsteem on suuteline rakendama seadusi sõltumatult ja tõhusalt.

Lisaks programmi majanduspoliitilistele tingimustele jälgib komisjon jätkuvalt ka ühinemise eel ja järel saadud ELi toetuste nõuetekohast kasutamist, milleks hinnatakse muu hulgas nõuetele vastavust ja korraldatakse korrapäraseid kontrole.

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse Rumeeniale vastastikust abi

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 119,

võttes arvesse soovitust, mille komisjon esitas pärast nõupidamist majandus- ja rahanduskomiteega,

ning arvestades järgmist:

- (1) Olukord Rumeenia kapitali- ja finantsturgudel on muutunud hiljuti pingeliseks, mis kajastab majanduskasvu ülemaailmset vähenemist ja suurenevat muret Rumeenia majanduse olukorra pärast, arvestades riigi suurt maksebilansi puudujääki ja kiiresti suurenevat eelarvepuudujääki. Vahetuskursile avalduv surve on samuti suurenenud ja see kujutab endast märkimisväärset riski pangandussektori üldisele stabiilsusele.
- (2) Seoses sellega on valitsus ja Rumeenia Pank töötanud makromajanduslike poliitikasuundade kinnistamiseks ja finantsturgude pingete vähendamiseks välja laiaulatusliku strateegia, mis on esitatud eellepingus, mille komisjon sai [...]. Majandusprogrammi nurgakiviks on eelarvepuudujäägi vähendamine 5,4 %-lt SKPst 2008. aastal 5,1 %-le SKPst 2009. aastal ja alla 3 % SKPst 2011. aastal. Selleks et eelarvepuudujäägi vähendamine oleks jätkusuutlik, võetakse meetmeid eelarvestrateegia ja -menetluse tõhustamiseks. See majandusprogramm ja eriti eelarveesmärgid peavad kajastuma valitsemissektori eelarves ja lähenemisprogrammis.
- (3) Nõukogu vaatab Rumeenias rakendatavad majanduspoliitika põhimõtted korrapäraselt läbi, eelkõige seoses Rumeenia lähenemisprogrammi ajakohastatud versioonide ja riikliku reformikava rakendamise iga-aastase läbivaatamisega ning Rumeenias tehtavate edusammude korrapärase läbivaatamisega lähenemisaruaude ja iga-aastase arenguaruaude raames.
- (4) Prognoositakse, et välisrahastamine on jätkuvalt märkimisväärse surve all, kuna pidevat, kuid vähenevat jooksevkonto puudujääki koos vajadusega pikendada märkimisväärseid lühi- ja pikaajalisi välisvaluutas nomineeritud laene ei ole tõenäoliselt võimalik täielikult tasakaalustada otseste välisinvesteeringute ning muude finants- ja kapitalikonto voogudega 2009.–2011. aastal. Hinnanguliselt on kuni 2011. aasta esimese kvartalini Rumeenias vaja rahalisi välisvahendeid ligikaudu 20 miljardit eurot. Eeldatakse, et vastastikuse abi andmise korral pikendavad välispangad oma tegevust Rumeenias 100 % ulatuses, mis on kooskõlas peamiste välispankade kohustusega jätkata tegevust Rumeenias (nagu nad kinnitasid 26. märtsi 2009. aasta ühisavalduses), samal ajal prognoositakse, et ettevõtjate välisvõlgu emattevõtjatele ja

Rumeenia pankade välisvõlgu pikendatakse 50 % ulatuses 2009. aastal. Eeldatakse, et 2010. ja 2011. aastal pikendatakse kõikide väliskohustuste saabuaid tähtaegu 100 % ulatuses kooskõlas finantsturu prognoositava stabiliseerumise ja Rumeenia peamiste eksporditurgude elavnemisega. Peale eesmärgiks seatud piisavalt suure välisvaluutareservi (üle 100 % lühiajalistest välisvõlgadest järelejäänud tähtajaga) on kapitali muid selliseid väljavoo nagu mitteresidentide hoiuste väljavool, kaubanduskrediidi vähenemine ja portfelliinvesteeringute väljavool käsitlevad prognoosid konservatiivsed, et arvutused sisaldaksid täiendavat manööverdamisruumi.

- (5) Rumeenia ametiasutused on taotlenud märkimisväärset finantsabi ELilt ning teistelt rahvusvahelistelt finantsinstitutsioonidelt, et toetada maksebilansi jätkusuutlikkust ja viia välisvaluutareservid usaldusväärsele tasemele.
- (6) Rumeenia maksebilanssi ähvardab tõsine oht, mis õigustab ühenduse kiireloomulise vastastikuse abi andmist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ühendus annab Rumeeniale vastastikust abi.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse Rumeeniale ühenduse keskmise tähtajaga rahalist abi

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2002. aasta määrust (EÜ) nr 332/2002,² millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem, eriti selle artikli 3 lõiget 2,

võttes arvesse ettepanekut, mille komisjon esitas pärast nõupidamist majandus- ja rahanduskomiteega,

ning arvestades järgmist:

- (1) Otsusega [...] on nõukogu otsustatud anda Rumeeniale vastastikust abi.
- (2) Vaatamata jooksevkonto seisule eeldatavale paranemisele hindasid komisjon, Rahvusvaheline Valuutafond ja Rumeenia ametiasutused 2009. aasta märtsis, et kuni 2011. aastani on vaja rahalisi välisvahendeid 20 miljardi euro ulatuses, kuna finantsturu hiljutuse arengu tõttu võib kapitali- ja finantskonto seis oluliselt halveneda.
- (3) On asjakohane anda Rumeeniale ühenduse abi kuni 5 miljardit eurot kooskõlas määrusega (EÜ) nr 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem. Kõnealust abi tuleks anda koos Rahvusvahelise Valuutafondi 11,40 miljardi SDR (ligikaudu 12,95 miljardi euro) suuruse valmisolekulaenuga, mis kiidetakse eeldatavasti heaks 6. mail 2009. Samuti on Maailmapank nõustunud andma Rumeeniale 1 miljardi euro suuruse laenu ning Euroopa Investeeringuspank ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank eraldavad kokku 1 miljard eurot täiendava toetusena.
- (4) Ühenduse abi andmist peaks korraldama komisjon. Rumeenia ametiasutustega pärast majandus- ja rahanduskomiteega peetud läbirääkimisi kokkulepitud konkreetset majanduspoliitilised tingimused tuleks sätestada vastastikuse mõistmise memorandumis. Üksikasjalikud finantstingimused peaks komisjon sätestama laenulepingus.
- (5) Komisjon kontrollib kohapeal käies ja Rumeenia ametiasutuste esitatud aruannete abil korrapäraselt, et abiga seotud majanduspoliitilised tingimused oleksid täidetud.

² EÜT L 53, 23.2.2002, lk 1.

- (6) Programmi rakendamise ajal annab komisjon täiendavalt poliitilist nõu ja pakub tehnilist abi konkreetsetes valdkondades.
- (7) Euroopa Kontrollikojal on õigus teha finantskontrolle ja -auditeid, mida ta peab vajalikuks seoses kõnealuse abi haldamisega. Komisjonil ja sealhulgas Euroopa Pettustevastasel Ametil on õigus saata oma ametnikke või nõuetekohaselt volitatud esindajaid tegema tehnilisi kontrolle või finantsauditeid, mida nad peavad vajalikuks seoses ühenduse keskmise tähtajaga rahalise abi haldamisega.
- (8) Peale programmi majanduspoliitiliste tingimuste jälgib komisjon ka jätkuvalt edusamme, mida tehakse kohtusüsteemi reformimisel ja korrupsioonivastase võitluse alase koostöö- ja kontrollimehhanismi raames. Kõnealuse mehhanismi kestus ei sõltu abiprogrammi kestusest. Lisaks programmi majanduspoliitilistele tingimustele jälgib komisjon jätkuvalt ka ühinemise eel ja järel saadud ELi toetuste nõuetekohast kasutamist, milleks hinnatakse muu hulgas nõuetele vastavust ja korraldatakse korrapäraseid kontrolle.
- (9) Kõnealust abi tuleks anda eesmärgiga toetada Rumeenia maksebilansi jätkusuutlikkust ja seeläbi aidata kaasa valitsuse majanduspoliitilise programmi edukale rakendamisele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Ühendus annab Rumeeniale keskmise tähtajaga laenu kuni 5 miljardit eurot maksimaalse keskmise tagasimaksetähtajaga seitse aastat.
2. Ühenduse finantsabi antakse kolme aasta jooksul alates esimesest päevast pärast käesoleva otsuse jõustumist.

Artikkel 2

1. Komisjon haldab abi viisil, mis on kooskõlas Rumeenia kohustuste ja nõukogu soovitustega, eriti riigipõhiste soovitustega seoses riikliku reformikava ja lähenemisprogrammi rakendamisega.
2. Komisjon lepib pärast majandus- ja rahanduskomiteega konsulteerimist Rumeenia ametiasutustega kokku finantsabiga seotud konkreetsed majanduspoliitilised tingimused, mis on ette nähtud artikli 3 lõikega 5. Kõnealused tingimused sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis, mis on kooskõlas lõikes 1 osutatud kohustuste ja soovitustega. Üksikasjalikud finantstingimused sätestab komisjon laenulepingus.
3. Komisjon kontrollib koostöös majandus- ja rahanduskomiteega korrapäraselt, et abiga seotud majanduspoliitilised tingimused oleksid täidetud. Selleks annavad Rumeenia ametiasutused kogu vajaliku teabe komisjoni käsutusse ning teevad komisjoniga täielikku koostööd. Komisjon teavitab majandus- ja rahanduskomiteed laenude võimalikust refinantseerimisest või finantstingimuste ümberkorraldamisest.

4. Rumeenia peab olema valmis vastu võtma ja rakendama eelarvet tugevdavaid täiendavaid meetmeid, et tagada makromajanduslik finantsstabiilsus, kui sellised meetmed on abiprogrammi ajal vajalikud. Rumeenia ametiasutused peavad enne selliste täiendavate meetmete võtmist komisjoniga nõu.

Artikkel 3

1. Komisjon teeb ühenduse finantsabi Rumeeniale kättesaadavaks kuni viie osamaksenda, mille suurus sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis.
2. Esimese osamakse tegemise tingimuseks on laenulepingu ja vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumine.
3. Kui see on vajalik laenu rahastamiseks, on lubatud intressimäära vahetustehingute arukas sõlmimine kõrgeima krediitkvaliteedi astmega osapooltega.
4. Komisjon teeb otsuse edasiste osamaksete tegemise kohta pärast majandus- ja rahanduskomitee arvamuse saamist.
5. Edasiste osamaksete tegemise tingimuseks on see, et Rumeenia valitsus rakendab rahuldavalt Rumeenia lähenemisprogrammile lisatavat uut majanduspoliitilist programmi ja riiklikku reformikava, eriti täidab vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud konkreetseid majanduspoliitilisi tingimusi. Need tingimused hõlmavad muu hulgas järgmist.
 - (a) Keskpika perioodi selge eelarveprogrammi vastuvõtmine, et vähendada valitsemissektori eelarve puudujääki kuni asutamislepingus sätestatud kontrollväärtuseni 3 % SKPst aastaks 2011.
 - (b) 2009. aasta eelarve täitmine (2009. aasta teiseks kvartaliks), millega on eesmärgiks seatud, et valitsemissektori eelarve puudujääk ei ületa 5,1 % SKPst ESA 95 tingimuste kohaselt.
 - (c) Avaliku sektori palgakulude nominaalne vähendamine võrreldes 2008. aasta eelarvetulemustega, milleks loobutakse avaliku sektori 2009. aastaks kavandatud palgatõusust (nominaalselt kokku 5 %) või vähendatakse vastavalt veelgi töötajate arvu ja avaliku sektori tööhõivet, sh asendatakse üksnes üks seitsmest lahkuvast töötajast.
 - (d) Vähendatakse täiendavalt kaupade soetamiseks ja teenuste saamiseks ning riigiosalusega äriühingute toetamiseks tehtavaid kulutusi.
 - (e) Tõhustatakse eelarve haldamist, milleks võetakse vastu ja rakendatakse siduv keskpika perioodi eelarveraamistik, kehtestatakse aasta jooksul eelarve muutmise piirangud (sh eelarveeskirjad) ja luuakse eelarvenõukogu, kes viib läbi sõltumatuid ekspertkontrolle.
 - (f) Reformitakse avaliku sektori hüvitiste süsteemi, sealhulgas ühtlustatakse ja lihtsustatakse palgaskaalat ja reformitakse boonuste süsteemi.

- (g) Reformitakse pensionisüsteemi põhiparameetreid nii, et liigutakse selles suunas, et pensionid indekseeritakse pigem tarbijahindadega kui palkadega, järk-järgult tõstetakse pensioniiga praegu kavandatust veelgi kõrgemale (eriti naiste puhul), järk-järgult kehtestatakse pensionimaksed selliste avaliku sektori töötajate rühmade jaoks, kes praegu ei ole hõlmatud kõnealuste maksetega.
- (h) Muudetakse pangandust ja likvideerimist käsitlevaid õigusakte, et pangakriiside korral oleks võimalik õigeaegselt ja tõhusalt reageerida. Muudatuste põhieesmärk on suurendada erihalduses olevate pankade haldurite pädevust. Peale pädevuse lahendada pangaga seotud probleeme tuleks Rumeenia Panga pädevust suurendada selliste sätetega, mis võimaldavad tal nõuda, et olulised aktsionärid suurendaksid oma aktisakapitali ja toetaksid panka rahaliselt, samuti kasumi jaotamise keelamist või piiramist. Finantsjärelevalvet tõhustatakse kooskõlas ELi asjaomaste õigusaktidega. Lisaks kehtestatakse üksikasjalikumad aruandlusnõuded likviidsuse suhtes ja sobival ajal tuleks sätestatud minimaalset kapitali adekvaatsuse määra suurendada 8 %-lt 10 %-le. Peale selle tuleks muuta hoiuste tagamise süsteemi käivitamist, et lihtsustada ja kiirendada väljamaksete tegemist. Muudetud õigusaktide kohaselt käivitatakse hoiuste tagamise süsteem Rumeenia Panga otsusel 21 päeva jooksul. Selleks et tagada piisav likviidsus, on Rumeenia Pank võtnud kohustuse laiendada tagatisena kasutatavate varade hulka.
- (i) Tuleb võtta struktuurireformi käsitlevaid meetmeid Lissaboni strateegia raames antud riigipõhistes soovitusetes sätestatud valdkondades. Need hõlmavad meetmeid, mille eesmärk on tõhustada avalikku haldust, parandada riiklike kulutuste kvaliteeti, tagada ELi vahendite usaldusväärne kasutamine ja nende kiirem rakendamine, vähendada haldus-, fiskaal- ja õiguslikku koormust ettevõtjate jaoks, vähendada mitteametlikku töötamist ja seega laiendada maksubaasi.
6. Selleks et tagada programmiga seotud tingimuste tõrgeteta täitmine ja vähendada tasakaalustamatust jätkusuutlikult, annab komisjon jätkuvalt nõu ja suuniseid eelarve, finantsturgude ja struktuurireformide kohta.
7. Rumeenia avab Rumeenia Pangas erikonto ühenduse keskmise tähtajaga rahalise abi haldamise jaoks.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Rumeeniale.

Artikkel 5

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

SELGITUS EELARVEMÕJU KOHTA

(vrd sise-eeskirjade artikkel 16)

POLIITIKAVALDKOND: JAOTIS 01 – MAJANDUS- JA RAHANDUSVALDKOND

TEGEVUSVALDKOND: FINANTSTEHINGUD JA FINANTSINSTRUMENDID

MEETME NIMETUS: ELi KESKMISE TÄHTAJAGA FINANTSABI RUMEENIALE

1. ETTEPANEKU NIMETUS: ASJAOMANE ELARVERUBRIIK JA JAOTIS

01 04 01 01 Euroopa Ühenduse tagatis maksebilansi toetuseks võetud ühenduse laenudele

2. ÕIGUSLIK ALUS:

EÜ asutamislepingu artiklid 119 ja 308; nõukogu 18. veebruari 2002. aasta määrus nr 332/2002.

3. EELARVEAASTA ÜLDANDMED (EURODES)

Sellesse punkti kirjendatakse Euroopa Liidu poolt antud tagatis. See võimaldab komisjonil tagada võla (põhiosa, intresside ja muude kulude) tagasimaksmist juhul, kui võlgnik (Rumeenia) jätab täitmata oma lepingulised kohustused.

Eelarvetagatist kajastavat eelarvekirjet („p.m.”) rakendatakse ainult tagatise kasutamise korral. Eeldatakse, et tavaliselt eelarvetagatist ei kasutata.

3a – Jooksev aasta

Ei kohaldata

		Kulukohustuste assigneeringud
Esialgne assigneering eelarveaasta kohta		
Ümberpaigutused		
Täiendav assigneering		
Koguassigneering		
Muu tööprogrammi jaoks reserveeritud assigneeringud		
Saldo		

Kavandatud meetme jaoks ettenähtud summa		

3b – Ülekandmine

Ei kohaldata

		Kulukohustuste assigneeringud
Ülekandmine		
Muu tööprogrammi jaoks reserveeritud assigneeringud		
Saldo		
Kavandatud meetme jaoks ettenähtud summa		

3c – Järgnev eelarveaasta

Ei kohaldata

		Kulukohustuste assigneeringud
Esialgne assigneering eelarveaasta kohta		p.m.
Ümberpaigutused		
Täiendav assigneering		
Koguassigneering		
Muu tööprogrammi jaoks reserveeritud assigneeringud		
Saldo		
Kavandatud meetme jaoks ettenähtud summa		p.m.

4. MEETME KIRJELDUS

Kavandatav keskmise tähtjaga finantsabi Rumeeniale hõlmab 5 miljardi euro suurust ühenduse laenu (rahastatakse rahvusvahelistelt kapitaliturgudelt kaasatud ühenduse laenudest). Abi antakse rahvusvahelise rahastamispaketi raames, mis hõlmab eelkõige Rahvusvahelise Valuutafondi laenu suurusega 11,40 miljardit SDRi (ligikaudu 12,95 miljardit eurot), mida toetab valmisolekulaenu leping. Maailmapank

on eraldanud kokku 1 miljard eurot ning Euroopa Investeerimispank ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank eraldavad kokku 1 miljard eurot. Rumeeniale antava ühenduse keskmise tähtajaga finantsabi eesmärk on toetada Rumeenia maksebilansi jätkusuutlikkust, mis on tõsises ohus, ja seeläbi toetada valitsuse uut majandusprogrammi, mille eesmärk on muu hulgas taastada investorite usaldus ja leevendada finantsturge hiljuti vaevanud raskusi. Samal ajal toetatakse kõnealuse abiga finantsstabiilsust, mis ulatub oluliste rahvusvaheliste (sh pankadevaheliste) sidemete kaudu üle abisaajariigi piiride. Käesolevaga toetatav uus majanduspakett hõlmab puudujäägi vähendamise kiirendamist 2009.–2011. aastal, et vähendada valitsuse vajadust rahaliste vahendite järele. Komisjoni poolt koostöös majandus- ja rahanduskomiteega hallatav abi võimaldab tagada, et EL on aktiivselt kaasatud Rumeenia majanduspoliitika kujundamisesse ning et kõnealune poliitika on kooskõlas Rumeenia kohustustega ELis ja nõukogu soovitustega, eriti seoses riikliku reformikava ja lähenemisprogrammi rakendamisega.

Rumeenias asutatud üheksa suurima välisomanduses oleva panga emattevõtjad võtsid 26. märtsil 2009 ühiselt kohustuseks säilitada oma üldine tegevus Rumeenias programmiperioodi vältel ja nad nõustusid toetama oma Rumeenia tüarettevõtjaid, et säilitada nende praegune hea finantsolukord ajal, mil turg on ebastabiilne ja majanduskasv on aeglustunud. Koos ühenduse, Rahvusvahelise Valuutafondi, Maailmapanga, Euroopa Investeerimispanka ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga antava abiga rõhutatakse selles avalduses Rumeenia ametiasutustele antava abi laiaulatuslikkust.

Rumeeniale laenu andmise eesmärgil kapitaliturgudelt või finantsinstitutsioonidelt võetud ühenduse laenud on kaetud ühenduse tagatisega. Laen võetakse kapitaliturgudelt või finantsinstitutsioonidelt. Rumeeniale antavate laenude põhisumma on 5 miljardit eurot.

Euroopa Liidu poolt antud tagatise struktuur võimaldab komisjonil tagada võla tagasimaksmise juhul, kui Rumeenia ei suuda täita oma lepingulisi kohustusi.

Oma kohustuste täitmiseks võib komisjon võla ajutise tagasimaksmise eesmärgil kasutada oma sularahavarusid. Sellisel juhul kohaldatakse nõukogu 22. mai 2000. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1150/2000 (millega rakendatakse ühenduste omavahendite süsteemi käsitlev otsus 2000/597/EÜ, Euratom; EÜT L 130, 31.5.2000, lk 1) artiklit 12.

5. KASUTATAV ARVUTUSMEETOD

Ei kohaldata.

6. MAKSEGRAAFIK (EURODES)

Ei kohaldata.

Rubriik	Assigneeringud	Maksed					
		aasta n	aasta n+1	aasta n+2	aasta n+3	jj	
	aasta n						

	aasta n+1						
	aasta n						
	aasta n+1						
	Kokku						